

REPUBLIKA

Rok XV.

LÓDŹ, PIĄTEK, 30-GO LIPCA 1937 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 207

Tien-Tsin w gruzach

Samoloty japońskie zbombardowały miasto. — Na ulicach toczą się zażarte walki. — Chińczycy otrzymali posiłki
Miasto w płomieniach. — Kilka tys. osób cywilnych zabitych

Waszyngton, 29 lipca. (PAT) Nadeszły tu z Pekinu doniesienia urzędowe potwierdzające, że sytuacja w Tien-Tsinie jest nadal poważna i walki pomiędzy Japończykami i Chińczykami trwają w dalszym ciągu. Ruch kolejowy na linii Pekin—Tien-Tsin jest zawieszony, ponieważ Japończycy bombardują dworzec w Tien-Tsinie.

Według urzędowych informacji z Tien-Tsinu z godz. 17-ej korpus konsularny usiłował napróżno spowodować przerwanie działań wojennych. Wysiłki te podejmowane są w dalszym ciągu.

Na skutek bombardowania przez samoloty japońskie **PLONIC WIELE BUDYNKÓW,** jak uniwersytet, dworzec główny i kwatera główna milicji.

Tientsin, 29 lipca. (PAT) Bombardowanie miasta przez Japończyków trwało 4 godziny po czym doszło do

ZACIĘTYCH WALK ULICZNYCH

w czasie których o mało że nie udało się Chińczykom zawiązać japońskim lotniskiem.

Samoloty japońskie, bombardujące Tientsin i okolice miejscowości po każdorazowym zrzuconiu bomb powracały na to lotnisko celem odnowienia ich zapasu.

W chwili po zbombardowaniu mia-

sta zapanowała zupełna cisza, słychać było jedynie

TRZASK PŁONĄCYCH DOMÓW. Pożar gmachu chińskiego - japońskiego uniwersytetu widać było w promieniu wielu kilometrów.

Bombardowanie powietrzne ustało o godz. 17-ej. Samoloty japońskie rzucały bomby zapalające.

Część miasta leży w gruzach. Wśród ludności cywilnej jest kilka tysięcy ofiar. Żołnierze chińscy nadal stawiają opór.

Budynek „Asiatic Petroleum Company” (koncesja angielska) został podpalony przez wojska chińskie podczas natarcia na wschodni dworzec w Tientsinie. W mieście słychać wybuchy pocisków oraz strzelaninę.

Dowództwo japońskie oświadcza, że bombardowane są wyłącznie ośrodki skupiające antyjapońskie elementy wojskowe i cywilne, które muszą być pokromione celem zapewnienia spokoju w Tientsinie.

Bombardowano m. in. uniwersytet chiński. Wszystkie połączenia kolejowe w okolicach Tientsinu są przerwane. Ze źródeł chińskich donoszą, że 29-ta armia otrzymała posiłki z Nankinu. — Sklerowano je na przedmieście Tientsinu Nankaj, graniczące z koncesją japońską. Wynikła walka z Japończykami, którzy ruszyli do przeciwnatarcia przy poparciu artylerii i lotnictwa.

Zamach na angielską parę królewską?

Maszyna piekielna na torze kolejowym

LONDYN, 29 lipca.

Po odjeździe króla i królowej z Belfastu, gdzie byli przedmiotem gorących patriotycznych owacy, znaleziono maszynę piekielną na linii kolejowej w Templepatrick w hrabstwie Antrim, 15 mil na północ od Belfastu.

Miała ona wysadzić w powietrze pociąg.

Maszynę piekielną zdemontowano zanim pociąg przeszedł.

W sprawie wczorajszego wybuchu ustalono, że zamachowcy mieli zamiar wysadzić w powietrze elektrownię, znajdującą się obok ratusza, w chwili, gdy znajdowała się tam para królewska.

JAPOŃCZYCY ZAJĘLI PEKIN

Wskutek zdrady dowódcy chińskiego. — 29 armia chińska straciła już 15 tysięcy ludzi. — Japonia sięga po Chiny południowe i środkowe

Szanghaj, 29 lipca. (PAT) Z półoficjalnych źródeł Nankinu donoszą: 29 armia chińska ewakuowała o godz. 8-ej Pekin, dokąd wojska japońskie wkroczyły nieco później. Komunikacja telegraficzna i telefoniczna z Pekinem jest przerwana.

Według wiadomości otrzymanych z Pekinu wojska chińskie 37 dywizji wycofały się z miasta, w którym panuje zupełny spokój. Z ulic usunięto barykady, zbudowane z worków wypełnionych piaskiem.

Nankin, 29 lipca. (PAT) Rząd chiński i opinia publiczna znajdują się pod ciężkim wrażeniem całkowitej zmiany sytuacji w Pekinie.

Sytuacja ta stanowi przedmiot narad pomiędzy członkami rządu. Wedle wersji chińskiej zmiana sytuacji wojskowej w Chinach północnych zaszła dzięki buntowi gen. Szi-Yu-Sana dowódcy żandarmerii wojskowej.

Wedle doniesień, otrzymanych w Nankinie buntownicy w porozumieniu z Japończykami obsadzili dworzec kolejowy, dzięki czemu wojska chińskie mogli opuścić Pekin, zaś gen. Sung-Cze-Peknie wyjechał przekazując władzę w Pekinie dowódcy 38 dywizji chińskiej gen. Czang-Tsu-Czungowi, znanemu z

czekawego stanowiska wobec Japonii japońskimi 37 dywizji chińska powoli ewakuowała miejscowości Lang-Fang, Feng-Tai i Tung-Czao.

Szanghaj, 29 lipca.

(PAT) Koła japońskie oświadcza-

ją, że m. Wanping jest zajęte przez wojska japońskie. Te same koła twierdzą, że wszystkie wojska chińskie w Chinach północnych zostały zepchnięte za rzekę Jung-Ting-Mo.

Tokio, 29 lipca. (PAT) Agencja „Domei” donosi, że dowódca japońskiego dywizjonu morskigo na wodach chińskich wiceadmirał Hasegawa zwrócił uwagę ministerstwa marynarki w Nankinie za pośred-

nictwem japońskiego attache morskigo na wzrost propagandy antyjapońskiej w Chinach środkowych i południowych w związku z wydarzeniami w Chinach północnych.

Wiceadmirał uprzedził, że jeśli propaganda ta nie zostanie zaniechana „to sytuacja w Chinach środkowych i południowych stanie się równie poważna jak w Chinach północnych”.

Ostrzeżenie to powstało na tle u-

cieczki obywateli japońskich z Kantonu i Swatow oraz z powodu utrudniania ładunku statków japońskich w portach chińskich.

Szanghaj, 29 lipca. (PAT) Nowy burmistrz Pekinu gen. Czang-Tsu-Czung oświadczył, iż od początku obecnego konfliktu 29 armia chińska straciła w rannych i zabitych 15 tys. ludzi.

Bezskuteczne pośrednictwo mocarstw

Wielka Brytania nie zgodzi się na oderwanie od Chin jakiegokolwiek prowincji

Londyn, 29 lipca.

(PAT) Minister Eden zapytany dziś w Izbie Gmin o przebieg zaiść w Chinach, potwierdził wiadomość o ostrzeżeniu przez artylerię japońską najbliższych okolic Pekinu. Stwierdził jednak, że jakkolwiek samoloty przelatują nad miastem, to jednak dotychczas nie doszło do bombardowania. Kłonia brytyjska schroniła się do ambasady.

W dalszym ciągu przypomniał Eden że ambasador W. Brytanii w Tokio, otrzymał od rządu japońskiego gwarancje bezpieczeństwa obywateli angielskich, przebywających w Pekinie. Rząd brytyjski utrzymuje ścisły kontakt z

rządami zainteresowanymi w konflikcie chińsko - japońskim.

Na zapytanie Attlee, czy nie należałoby przekazać całą sprawę Lidze Narodów, min. Eden stwierdził, że rząd brytyjski nie jest na razie skłonny przejawiać w stosunku do tego zagadnienia jakiegokolwiek inicjatywy. Przekazanie zresztą sprawy Lidze Narodów byłoby bezcelowe, ponieważ ani Japonia, ani też Stany Zjednoczone nie są jej członkami. Należy liczyć się z specjalnymi warunkami panującymi na Dalekim Wschodzie.

Zresztą — zakończył Eden — rząd brytyjski nie zgodzi się na ponowne

oderwanie jakiegokolwiek prowincji od Chin.

Waszyngton, 29 lipca. (PAT) Sekretarz stanu Hull w towarzysztwie Normana Davisa odwiedził w Białym Domu prezydenta Roosevelta, z którym konferował na temat sytuacji w Chinach Północnych.

Tientsin, 29 lipca.

(PAT) Konsulowie generalni W. Brytanii, St. Zjedn. i Belgii usiłują w imieniu korpusu konsularnego pośredniczyć pomiędzy Chińczykami i Japończykami w sprawie zaprzestania działań wojennych.

Wysiłki te dotychczas nie odniosły skutku z powodu trudności skomunikowania się ze stronami walczącymi.

NOWA ENUNCJACJA METROPOLITY SAPIEHY

stała się powodem interpelacji sen. dr. Bobrowskiego. —
Czy będzie utworzony uniwersytet na Pomorzu?

Warszawa, 29 lipca. Na dzisiejszym posiedzeniu senatu zgłoszono i przyjęto do laski marszałkowskiej trzy ciekawe interpelacje senatorskie. Pierwsza z nich, to interpelacja sen. Erwina Hassbacha, w sprawie przyłączenia przez sejm śląski ustawy, dotyczącej tymczasowej organizacji kościoła ewangelickiego unijnego na Górnym Śląsku. W interpelacji tej sen. Hassbach zapytuje rząd, co zamierza zrobić, aby ustawa była zgodna z konstytucją, gdyż jego zdaniem jest ona sprzeczna z art. 115 konstytucji, gwarantującym wolność wyznania.

Należy zaznaczyć, że przeciwko rozciągnięciu na Górny Śląsk ustawy o organizacji ewangelickiego kościoła unijnego występuje od dwóch tygodni z wręcz niepojętą wściekłością prasa niemiecka.

Druża interpelacja sen. Tadeusza Sejba dotyczy utworzenia uniwersytetu na Pomorzu. Sen. Sejb zwraca się do ministra oświaty z zapytaniem jaki jest jego stosunek do sprawy tak istotnej, jak utworzenie szkoły akademickiej na Pomorzu. Sen. Sejb zapytuje, czy minister oświaty nie uznałby za właściwe przewidzieć już w najbliższym budżecie państwa sumy potrzebnej na zorganizowanie wyższej uczelni na Pomorzu.

Trzecia interpelacja zgłoszona przez sen. dr. Emila Bobrowskiego z Krakowa, adresowana do prezesa rady ministrów, dotyczy ostatniej enuncjacji prasowej ks. metropolity krakowskiego Sapięhy.

Sen. Bobrowski podaje, że „W dzienniku „Głos Narodu“ z dnia 23 lipca 1937 r. ogłosił książę metropolita Adam Sapięha podziękowanie dla wszystkich, którzy „mu okazali dowody“ szczerzej sympatii, solidarności i oddania podczas ostatnich wydarzeń.

Zarazem wyraża metropolita przekonanie, że katolicy polscy „poznawszy wielu i jakich wrogów ma kościół katolicki w Polsce, będą musieli wyciągnąć odpowiednie wnioski dla swej konsekwentnej zorganizowanej i odważnej pracy dla Królestwa Bożego w Ojczyźnie“.

Interpelant zapytuje:

20 zabitych w katastrofie kolejowej

Tokio, 29 lipca.

(PAT) Na stacji Okayama (linia Tokio—Schimonoseki) pociąg osobowy na jechał na pociąg pospieszny. Kilka wagonów jest rozbitych. Jest około 20 zabitych i rannych.

Zdarzenia i ludzie

97 lat i 18 razy żonaty Bzieje miłosne Metuzalemów

Białogród, w lipcu.

We wsi Gunj, w Bosnii, ożenił się niedawno dziewięćdziesięciosiedmioletni wieśniak Mijat Vedra po raz osiemnasty. Tym samym pobit on niebyłymi rekord w dziedzinie zawierania związków małżeńskich i jedynie zmarły niedawno Anglik George Skeet przewyższał go co do osobliwości pod tym względem.

Mimo, że dzielny Bosniak zrobił dość smutne doświadczenia ze swymi dawnymi siedemnastoma żonami, nic nie mogło go powstrzymać od tego, by w 97-ym roku życia zawarł on osiemnasty związek małżeński. Piętnaście z „byłych“ żon Vedrasa rozwiodło się z nim, podczas gdy dwie umarły. Rozwiedzione żony wieśniaka zrobiły na małżeństwie z nim dobry interes, gdyż Vedra jest człowiekiem bardzo bogatym i zawsze brał winę na siebie. Każda z nich otrzymywała od niego po rozwodzie własny dom, kilka akrów ziemi i znaczną sumę pieniędzy, jako odszkodowanie.

„1) Czy ten prowokujący list biskupa krakowskiego znany jest panu premierowi?”

2) Co pan premier zamierza uczynić, aby skandalom na stolcu biskupim

położyć kres i społeczeństwu polskiemu zapewnić spokój wewnętrzny ze strony czynnika, który z urzędu obowiązany jest propagować miłość bliźniego i przywiązanie do Państwa i je-

go władz — nie zaś nienawiść i anarchię.“

Sprawozdanie z obrad Senatu zamieszczamy na stronie czwartej.

USTĄPIENIE ROMANA DMOWSKIEGO

z prezesury „Stronnictwa Narodowego“ — „Młoda Polska“ o stosunku Obozu Legionowego do Obozu Narodowego

Prasa warszawska donosi: „Wycofanie się Romana Dmowskiego z czynnej polityki spowodowało w Str. Nar. dość poważny kryzys wewnętrzny. Podobnie jak w innych organizacjach politycznych, w tonie Str. Nar. rozpoczęła się walka o władzę.

Walka ta dotyczy przede wszystkim prezesury. Obowiązki prezesa pełni obecnie dr. Tadeusz Bielecki, b. przywódca młodzieży wszechpolskiej na terenie akademickim i b. poseł na Sejm. Dr. Bielecki zajmie prawdopodobnie stanowisko prezesa. Jest on przez swoich przyjaciół uważany za następcę Dmowskiego. Tym nie mniej p. Bielecki ma wielu niechętnych i rywali. Związują stary koledzy partyni niezbyt

chętnym okiem patrzą na karierę przywódcy młodych.

Walka o prezesurę rozegra się na posiedzeniu Rady Naczelnej Str. Nar., które odbędzie się w Warszawie w drugiej połowie sierpnia.

Obóz Legionowy i Obóz Narodowy

Jak wiadomo, ukazał się Nr. 1-szy pisma „Młoda Polska“, zawierający artykuł plk. Adama Koca, jako kierownika Zw. Młodej Polski. Prasa cytuje i omawia dalsze artykuły, przywiązując do nich wielką wagę, jako do enuncjacji ideowych nowego obozu. I tak „Młoda

da Polska“ m. inn. omawia sprawę konfliktu między obozem legionowym, który nazywa obozem czynu żołnierskiego a obozem narodowym, któremu daje miano obozu myśli politycznej.

Młodemu pokoleniu obce są te różnice. Pragnie ono bowiem syntezy myśli politycznej z czynem zbrojnym. I tutaj bardzo charakterystyczne są słowa, zamieszczone w jednym z artykułów:

„Nacjonalistą był Wielopolski, ale nacjonalistami byli również Traugott, Dołęga - Sierakowski, lub ks. Brzóska, nacjonalistą jest Dmowski, ale jakże wyraźnym nacjonalistą był Piłsudski...

Każdy z tych ludzi był wyrazicielem pewnego określonego typu nacjonalizmu“.

Dla zrealizowania Polski wielkiej, Polski przyszłości jest zakończenie tego konfliktu. Młodzież musi się starać o to, by ten największy dramat porobiorowej epoki był zarazem dramatem ostatnim. Stosunek swój do tego konfliktu określa pismo w ten sposób:

„Narodowa demokracja stworzyła całą szkołę polityczną, dała pierwsze zręby pod systemat polityki narodowej, wytworzyła całą filozofię narodową, logiczną, mocną, wyrozumowaną. Legiony wybrały czyn. Ich idea przewodnia była mniej skryształowana i jasna, nie była ujęta w pisane formy tworów intelektu — była wyczuła, intuicyjna. Narodowa demokracja reprezentowała przed wojną światową nacjonalizm typu politycznego, legiony myśli żołnierskiej“.

Synteza tego żołnierskiego i politycznego typu nacjonalisty dokonać się może tylko w młodym pokoleniu. Pokolenie starsze zbyt dużo włożyło swych sił w tę walkę, by mogło jej zaprzestać. Dlatego spory trzeba zostawić ojcom, nie dopuszczając do przenoszenia ich w nasze pokolenie — pisze „Młoda Polska“.

Wojska gen. Franco nacierają

bez powodzenia na pozycje rządowe pod Villa Nueva de la Canada

PARYŻ, 29 lipca.

(PAT) Havas donosi z Madrytu:

Wojska gen. Franco podjęły dziś z rana natarcie w kilku punktach na stanowiska wojsk rządowych na południe od Villa Nueva de la Canada. Natarcie zostało odparte.

Wojska rządowe zajmują silnie umocnione pozycje. Artyleria powstańcza ostrzeliwała dziś stanowiska rządowe, nie wyrządzając większych strat

i celem ogniem baterij rządowych została zmuszona do milczenia.

Próba natarcia na stanowiska wojsk rządowych na odcinku Tiembles w prowincji Avila została odparta. Samoloty rządowe zbombardowały koncentracje powstańców na tym odcinku. Na odcinku południowego Tagu wojska rządowe zebrały obilny materiał wojenny porzucony przez przeciwnika podczas walk wczorajszych i onegdajszych.

Łódź podwodna zatopiła transportowiec hiszpański

Paryż, 29 lipca.

(PAT) Havas donosi, że trzy transportowce hiszpańskie płynące z Marsylii do Hiszpanii zostały zaatakowane przez nieznaną łódź podwodna. Jeden z nich został zatopiony. Dwa pozostałe zdołały schronić się do portu.

Marsylia, 29 lipca.

(PAT) Otrzymano tu wiadomości, że mały statek „Riri“ kursujący pomiędzy Marsylią a Alicante, został albo storpedowany, albo też zatrzymany przez okręty powstańcze i odprowadzony do portu Palma na Majorce. Załoga statku nie daje o sobie znaku życia.

że nigdy w życiu nie uczyniłem nic mądrego i lepszego —

George Skeet miał 98 lat, gdy urodził mu się syn, a 101, gdy urodziła mu się córka. Ponieważ miał także potomków z pierwszego małżeństwa, pozostał on po śmierci trzech synów w wieku 69, 60 i 6 lat oraz córce, która nie ukończyła jeszcze trzech lat.

Istnieje wiele sprawozdań o ludziach, którzy umarli w wieku przeszło 100 lat i jeszcze krótko przed śmiercią zawierali związki małżeńskie, mała część jednak tylko z tych sprawozdań wydaje nam się wiarygodna. Księgi kościelne i rejestry urzędów cywilnych z dawnych czasów nie były tak sumiennie prowadzone, jak w czasach obecnych. Mimo to jednak nauce znane są poszczególne wypadki osiągnięcia przez ludzi niezwykle wysokiego wieku, sprawdzone urzędowo i uznane za prawdziwe. W roku 1724 np. umarł pewien chłop węgierski nazwiskiem Zarton Petratsz, który skończył nie mniej, niż 185 rok życia. Anglik Thomas Garn wyzionął ducha w roku 1580 mając 190 lat. Były oczywiście także i kobiety, które osiągnęły niezwykle wysoki wiek. Wśród nich na pierwszym miejscu stoi Hiszpanka Luiza Truxo, która umarła w roku 1780. Magistral Cardony potwierdził, że umarła

ona, mając 175 lat. W Kaitszen, w Mandżurii, żyje podobno do dzisiejszego dnia mężczyzna, o nazwisku Li Chingyun, który urodził się w roku — 1683. Ten król Metuzalemów musiałby zatem mieć dzisiaj 254 lata, należy jednak przypuszczać, że w urzędowych dokumentach, które w każdym razie przeżyły już kilka generacji, zaszła omyłka, gdyż takiego podeszłego wieku nie dożył dotychczas żaden człowiek na świecie. Wreszcie trzeba jeszcze wymienić Indiankę „Old Betsy“, która roku życia jako najstarsza kobieta Kanady. Staruszczo krótko przed śmiercią wyrosły nowe zęby, zaś śnieżno - białe jej włosy przyjęły, uważają ten wypadek za cud, podczas gdy w rzeczywistości jest to jakiś niezwykły wybrzyk natury.

Nasuwa nam się pytanie, dlaczego właśnie w dawnych czasach, gdy medycyna i higiena stały jeszcze na bardzo niskim poziomie, niektórzy ludzie żyli tak długo. W rzeczywistości we wszystkich państwach kulturalnych przeciętna liczba śmiertelności wzrosła pod koniec ostatniego stulecia z 30 na 60 lat, do czego niewątpliwie przyczynił się rozwój medycyny i higieny.

Francois Rigaud.

KOMISJA MANDATOWA LIGI NARODÓW

rozpocznie dziś prace nad raportem palestyńskim. — Opinia komisji przekazana będzie radzie Ligi, która poweźmie ostateczną decyzję na sesji wrześniowej

Genewa, 29 lipca. Jutro zbiera się w Genewie komisja mandatowa Ligi Narodów. Przewodniczącym komisji jest delegat Włoch, markiz A. Theodoli. W razie jego nieobecności przewodniczyć ma delegat Belgii p. P. Orts. Ponadto w skład komisji mandatowej wchodzi przedstawiciele Holandii, Norwegii, Wielkiej Brytanii, Francji, Belgii, Hiszpanii, Portugalii, Szwajcarii, Japonii i delegat Międzynarodowego Biura Pracy.

Nigdy sesje komisji mandatowej Ligi Narodów nie skupiały na sobie tak wielkiego zainteresowania, jak tym razem, kiedy na porządku obrad tego organu Ligi widnieje badanie raportu brytyjskiej Komisji Królewskiej o sytuacji w Palestynie. Zainteresowanie to wydaje się być całkowicie uzasadnione z uwagi na fakt że rezultaty prac komisji mandatowej nad doniosłego znaczenia zagadnieniem Palestyny stanowiąc będą w świetle postanowień Paktu Ligi Narodów wstęp i podstawę równocześnie do rozwiązania ostatecznego, o którym nieodwołalnie już zdecydować może Rada Ligi Narodów na swej tegorocznej sesji wrześniowej.

Komisja nie posiada prawa decyzji. Rola jej ogranicza się do zapoznania się z sprawozdaniami państw mandatowych i przedkładania ich wraz z ewentualnymi wnioskami Radzie Ligi Narodów. W szczególności nie może komisja mandatowa oczywiście decydować o jakichkolwiek zmianach merytorycznych w dziedzinie wykonywania mandatu, jak zrzeczenie się mandatu nad całością lub częścią terytorium mandatu, podział, odstąpienie itp.

Komisja mandatowa nie miałaby nawet prawa wypowiedzieć się o znanych wnioskach Komisji Królewskiej, proponujących — jak wiadomo — części-

we zrzeczenie się mandatu i podział terytorium Palestyny, a więc wykraczających znacznie poza ramy zwykłego sprawozdania o działalności administracji mandatowej.

Dla przyspieszenia jednak procedury, na wniosek rządu Wielkiej Brytanii,

Mussolini, Arabowie i Żabotyński

Arabowie nie wierzą w przyjaźń Włoch

Jerozolima, 29 lipca. Dziennik arabski „Felestin“ omawia dziś przemówienie nadane ostatnio w języku arabskim przez radiostację włoską Bari i stwierdzające, że rząd włoski okaże w praktyce swą przyjaźń wobec świata muzułmańskiego podczas obrad Komisji Mandatowej.

Organ arabski poddaje w wątpliwość szczerość intencji Mussoliniego, który wyraźnie zdradzał przyjazne uczucia wobec przywódcy rewizjonistów Żabotyńskiego. Prawdziwym kryterium będzie ustosunkowanie się Włoch wobec najżywoźniejszych interesów arabskich w Palestynie — kończy swe wywody „Felestin“.

Zajścia antyżydowskie na Śląsku niemieckim

Hilerowcy demolują sklepy

Katowice, 29 lipca. (PAT) Z Bytomia na Śląsku opolskim donoszą o zajściach przeciwżydowskich, które wydarzyły się w ostatnich dniach.

czani do zakupywania w sklepach żydowskich. Sklepy żydowskie są niszczone. Wczoraj zdemolowano bóżnicę w mieście. Grupy młodzieży niemieckiej urządzają demonstracje uliczne wznosząc okrzyki przeciwżydowskie.

Dzieci niemieckie szukają... przodków

Zarząd m. Bremy wydał w tym celu odpowiednie te czki

Berlin, 29 lipca. (PATT) Władze miasta Bremy wydały zarządzenie, aby dzieciom przy opuszczaniu szkoły wydawano uroczyste t. zw. „paszport przodków“ (Ahnen pass).

Wzrost wydawane będą specjalne te czki do zbierania wszelkich dokumentów i uwag na ten temat zarówno samodzielnie, jak i ze strony rodziców i dziadków.

Zbieranie potrzebnych danych trwa ma przez cały czas nauki szkolnej. Dzieciom wydawane będą specjalne te czki do zbierania wszelkich dokumentów i uwag na ten temat zarówno samodzielnie, jak i ze strony rodziców i dziadków. Prawdopodobnie jest wprowadzenie w życie podobnych przepisów w całym szkolnictwie niemieckim.

stawiony przez ministra Ormsby-Gore. Komisja mandatowa została równocześnie upoważniona do przedstawienia Radzie Ligi Narodów swej opinii o znanych propozycjach podziałowych rządu brytyjskiego, zmieniających merytorycznie treść mandatu.

W tym stanie rzeczy rozpoczynająca się dzisiaj sesja komisji mandatowej Ligi przyniesie raport dla Rady Ligi Narodów,

zawierający ocenę propozycji brytyjskich, sporządzoną przez rzeczoznawców na podstawie specjalnego upoważnienia.

Niewątpliwie, raport ten będzie na wrześniowej sesji Rady Ligi wszechstronnie zbadany i przedyskutowany. Przedwcześnie, byłoby więc obecnie mówić o przybliżonych nawet zarysach przyszłej decyzji Rady Ligi, tym bardziej, że szereg państw — jak Polska — nie posiadających w komisji mandatowej swych reprezentantów, a bardzo silnie zainteresowanych sprawą Palestyny, w szczególności zaś możliwościami osiedleńczymi w granicach i poza granicami proponowanego państwa żydowskiego, niechybnie dopiero przy stole obrad Rady Ligi zabierze głos, rzucając na szalę przyszłych rozwiązań ciężar swych interesów i argumentów.

Jerozolima, 29 lipca. Egzekutywa „Agudy“ w Jerozolimie otrzymała dziś list, podpisany przez „Lige Mścicieli“. List grozi śmiercią tym wszystkim, którzy popierają podział Palestyny.

Wśród „zagrożonych śmiercią“ wymienia się w pierwszym rzędzie dr. Weizmana, lorda Samuela i rabina Blaua z Agudy. W sprawie tej toczy się dochodzenie.

Zajścia w czasie pogrzebu patriarchy Barnaby

W kondukcje pogrzebowym nie było ani jednego ministra. Demonstracje uliczne w Sarajewie

Białogród, 29 lipca. (PAT) Dziś odbył się pogrzeb patriarchy Barnaby. Wszystkie sklepy były zamknięte. Całe miasto udekorowano żałobnymi chorągwiami. W pogrzebie wzięli udział wszyscy członkowie władz państwowych, wojskowych i kościelnych.

Na widok trumny tłumy klękały. Słychać było głośnie szlochanie. Za trumną postępowała rodzina zmarłego. Następnie regent Stankowicz, korpus dy-

plomacyjny oraz b. premierowie, b. ministrowie oraz posłowie i senatorowie, którzy otrzymali zaproszenia. Kondukt ciągnął przez miasto przez półtorej godziny. W pogrzebie wzięły udział 30-tysięczne tłumy.

Białogród, 29 lipca.

(PAT) W czasie pogrzebu patriarchy Barnaby na placu Slavia po przejściu konduktu doszło do demonstracji, wywołanych przez członków opozycji, wznoszących okrzyki przeciw rządowi i katolicyzmowi.

Zalarmowana żandarmeria piesza i konna interweniowała kilkakrotnie. Ilość poturbowanych, czy rannych nie da się na razie ustalić.

W Sarajewie doszło również do demonstracji, w czasie których zniszczona została filia redakcji białogrodzkiego dziennika „Vreme“.

Zdemolowali owocarnię w Warszawie

Sprawcy osadzeni w więzieniu

Warszawa, 29 lipca. Szczepan Kolankowski i Bolesław Sitarek, obaj kilkakrotnie karani za wystąpienia antyżydowskie i przestępstwa kryminalne, dokonali dziś zuchwałego napadu na owocarnię Małki Mokotów przy ul. Przemysłowej.

Policia aresztowała sprawców najsłabiej. Sędzia śledczy polecił osadzić ich w więzieniu.

Awanturnicy zdemolowali cały sklep, przyczym dotkliwie poranili właściciela.

Przy ul. Tomackiej 13 mieści się Instytut nauk judaistycznych. Nocy onegdajszej niewykryci, narażeni sprawcy kamieniami wytlukli 5 szyb w gmachu uczelni. Sprawcy zbiegli.

Sensacyjne aresztowania w sądownictwie sowieckim

Prokurator Wyszyński osadzony w więzieniu

RYGA, 29 lipca. Z Moskwy nadeszła tutaj sensacyjna wiadomość o nowych aresztowaniach, tym razem wśród sądownictwa sowieckiego.

W więzieniu miał się znaleźć insecenizator ostatnich wielkich procesów politycznych, prokurator generalny Wyszyński, a jednocześnie uwięziony został drugi prokurator generalny Korolenko.

W Moskwie nadeszła tutaj sensacyjna wiadomość o nowych aresztowaniach, tym razem wśród sądownictwa sowieckiego.

Ponadto potwierdza się wiadomość o aresztowaniu b. sowieckiego ambasadora w Berlinie, Chiriczuka, który niedawno został odwołany z placówki berlińskiej do Moskwy.

Rokowania o pakt zachodni

Nota angielska w Berlinie

Berlin, 29 lipca. (PAT) Doniesienie „Times“a, że rząd brytyjski wystosował do rządu Rzeszy nową notę w sprawie paktu za-

chodniego znajduje potwierdzenie w niemieckich kołach poinformowanych. Nota jest obecnie badana w duchu sugestij angielskich.

Akcja bojkotowa w Kaliszu

Kupcy żydowscy pozbawieni możliwości zarobkowania

Warszawa, 29 lipca. Kupcy żydowscy z Kalisza przesłali do centrali organizacji kupieckich w Warszawie dokładny spis kupców i handlarzy pozbawionych możliwości zarobkowania wskutek akcji bojkotowej prowadzonej przez miejscowe koła endeckie.

Materiał ten zostanie również doręczony parlamentarzystom żydowskim, którzy mają podjąć odpowiednią akcję w tej sprawie.

Plakaty antyżydowskie

na parkanach w okolicach Miedzeszyna

Warszawa, 29 lipca. Niewykryci sprawcy oblepili budynki dworcowe oraz parkany i wille plakatami na linii Miedzeszyn—Wawer. Widniały napisy: „Śmierć Żydom“. Policja plakaty te usunęła.

Londyn, 29 lipca. Ministerstwo wojny mianowało generała A. F. Wowellę naczelnym dowódcą brytyjskich sił zbrojnych w Palestynie i Transjordanii na miejsce gen. Dilla.

Ministerstwo wojny mianowało generała A. F. Wowellę naczelnym dowódcą brytyjskich sił zbrojnych w Palestynie i Transjordanii na miejsce gen. Dilla.

Senat uchwalił ustawy śląskie

Podczas dyskusji podkreślono, że rząd polski stosuje wobec Niemców zasady tolerancji, podczas, gdy mniejszość polska w Niemczech jest prześladowana

Warszawa, 29 lipca. (PAT) Dziś w południe odbyło się plenarne posiedzenie senatu. W obradach wzięli udział członkowie rządu z premierem gen. Sławoj-Składkowskim na czele.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego, marszałek Prystor zakomunikował izbie, że w dniu 6 lipca r. b. otrzymał od senatorów wniosek skierowany na podstawie art. 36 konstytucji do Prezydenta Rzeczypospolitej o zwołanie sesji nadzwyczajnej celem uchwalenia ustawy upoważniającej Prezydenta Rzeczypospolitej do wydania dekretów dla załatwienia sprawy wawelskiej.

Posiedzenie senatu odbyć się nie mogło, ponieważ przedmiot obrad, t. j. projekt ustawy o pełnomocnictwach został w sejmie wycofany na posiedzeniu w dn. 20 lipca r. b.

Z tego też względu senat nie miał możliwości w oficjalnej formie dać świadectwo uczucia niepokoju i troski o należyte poszanowanie i obronę na przyszłość najświętszych pamiątek narodowych na Wawelu złożonych.

Szczątki Józefa Piłsudskiego (wszyscy obecni na sali wstają z miejsc) są relikwią odrodzenia narodu i odbudowy państwa. Są świętością, która do narodu należy, a która być winna drogowskazem dla naszych prac i podstawowych linii rozwojowych Polski.

— Wiem, jak sprawa wawelska poruszyła panów serca. Jako marszałek izby sam nią głęboko przejęty daję świadectwo publiczne tych uczuć senatu“.

Po oświadczeniu marszałka izba przystąpiła do porządku dziennego.

Sen. Jeszke zreferował projekt ustawy o rozciągnięciu na obszar sądu okręgowego w Katowicach przepisów ustawy o języku urzędowym sądów, prokuratur i notariuszów, obowiązujących na ziemiach zachodnich Rzeczypospolitej.

Polska stosuje do mniejszości narodowych własne swoje kryteria, które odpowiadają naszej kulturze politycznej i naszym metodom postępowania. Nie znaczy to jednak, ażebyśmy regulując te sprawy mieli tracić z oczu los naszych polskich mniejszości narodowych w innych państwach. Położenie półtora milionowej ludności polskiej w Niemczech nie może niestety wytworzyć u nas atmosfery przychylniej stosowaniu tolerancji. Oprócz racji państwowej — oświadcza dalej mówca — mamy także naszą rację narodową, która nie zamyka się w granicach naszego państwa. Społeczeństwo polskie aprobowało porozumienie nasze z Rzeszą niemiecką i uważamy, że leży w interesie obu państw, ażeby to porozumienie jeszcze się pogłębiało. To jednak nie zależy tylko od nas. W Polsce polityka narodowościowa opiera się na poszanowaniu odrębnych kultur narodowych. Po tamtej stronie granicy tak nie jest, mimo zapewnień kanclerza Rzeszy. Przez uchwalenie obecnej ustawy jeszcze raz dajemy dowód dobrej woli.

Gwałtowne burze na pograniczu czeskim

Krosno, 29 lipca.

(PAT) Nad pogranicznymi gromadami Olchowice i Polany tuż na granicy polsko-czechosłowackiej na terenie powiatu krosnińskiego przeszła gwałtowna burza.

W Polanach grad większy od orzecha laskowego wybił wiele szub i zniszczył plony, zaś w Olchowcu nastąpiło dwukrotne oberwanie się chmur, skutkiem czego Wisłoka wystąpiła z brzegów i zatopiła pola, wyrządzając bardzo duże szkody w niezbranvch jeszcze pólach.

Nie chcielibyśmy, ażeby sytuacja prawna i faktyczna ludności polskiej w Niemczech zmusiła nas do zmiany tego stanowiska.

Sen. Pawelec stwierdza, że lud śląski nie może zrozumieć dlaczego w Katowicach mają obowiązywać inne przepisy, niż w Warszawie, Wilnie czy bliskim Sosnowcu. Ludność Górnego Śląska życzy sobie nowej ustawy po wygaśnięciu konwencji genewskiej, ale ustawy, któraby ustalała, że językiem urzędowym jest język polski.

W głosowaniu ustawę przyjęto bez zmian.

Następnie sen. Dworakowski referował ustawę o zniesieniu fideikomisu pszczyńskiego. Przedstawił on pokrótce dzieje tej ordynacji oraz zawikłany stan prawny i gospodarczy tego majątku. Zniesienie tego fideikomisu nie budzi żadnych wątpliwości. Ustawa niniejsza przewiduje z góry osobę pełnoprawnego właściciela majątku i w niczym nie koliduje ze statutem organicznym województwa śląskiego, nie mając zresztą żadnego związku z konwencją genewską.

W głosowaniu ustawę przyjęto bez zmian.

W dalszym ciągu po referacie s. Rudowskiego senat przyjął bez zmian w brzmieniu sejmowym ustawę o rozciągnięciu na górnosłaśką część województwa śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektoże należności pieniężne.

Z kolei senat wysłuchał sprawozdania sen. Ryszki w sprawie rozciągnięcia na obszar G. Śląska mocy ustawy o reformie rolnej.

W głosowaniu ustawę przyjęto bez zmian.

Wizyta Edena w Rzymie?

Oś Rzym—Berlin trzeszczy... — W Niemczech coraz większe zaniepokojenie

London, 29 lipca. (PAT) „Daily Mail“ donosząc o półto ragodzinnej rozmowie premiera Chamberlaina z ambasadorem włoskim Grandim, wyraża przypuszczenie, że w niedługim czasie nastąpi wizyta min. Edena w Rzymie. W Foreign Office wiadomości tej nie dementują, ale również nie potwierdzają.

W kołach, zbliżonych do Downing Street, wizyta min. Edena w Rzymie uważana jest za mało prawdopodobną.

Rozmowa premiera brytyjskiego z ambasadorem Włoch dotyczyła m. in. sprawy wrześniowej sesji Zgromadzenia i Rady Ligi pod kątem widzenia możliwości załatwienia sprawy Abisynii w myśl życzeń włoskich i ewentualnych oddźwięków takiego kroku w odniesieniu do dalszych planów włoskich względem Hiszpanii.

Berlin, 29 lipca. (PAT) Zbliżenie włosko - angielskie stanowi przedmiot najwyższej uwagi politycznej kół niemieckich. Charakterystyczna jest przy tym rezerwa prasy niemieckiej. Dzienniki informuje wprawdzie bardzo wyczerpująco w depeszach z Londynu, Paryża i Rzymu o wrażeniach, jakie wywołała rozmowa Chamberlaina z Grandim, powstrzymując się jednak dotychczas od wszelkich komentarzy.

Naświetlenie, które korespondenci londyńscy nadają rozmowie tej, charakteryzuje najlepiej depesza „Voelkscher Beobachter“.

Przedstawiciel urzędowego organu niemieckiego oświadcza, co następuje: Fakt, że szef rządu brytyjskiego osobiście przeprowadził z Grandim rozmowę, a nie polecił jej przeprowadzenia

ministrowi resortowemu, czyni mało-wiarygodnymi liczne pogłoski, mówiące o „specyficznych układach“ między obu mężczyznami.

Zapewnienia — ciągnie korespondent — idące zarówno ze strony brytyjskiej, jak i włoskiej, że Grandi i Chamberlain rozważali przede wszystkim „ogólny rozwój angielsko-włoskich stosunków“ odpowiadają prawdzie.

Niemieckie biuro informacyjne donosi z Londynu na temat pogłosek o wizycie Edena w Rzymie, iż w kołach dobrze poinformowanych odnosi się wbrew ostrożnym wyrzuceniom brytyjskim wrażenie, że podróż Edena do Włoch jest „bardzo nieprawdopodobna“ gdyż wynik ostatniej wymiany zdań Grandiego z Chamberlainem jest za mało ku temu wystarczający.

Król Faruk wstąpił na tron

i złożył przysięgę na konstytucję. — Uroczystości trwać będą trzy dni

Kair, 29 lipca. (PAT) Król Egiptu Faruk objął dziś oficjalnie władzę, składając przysięgę na konstytucję. Uroczystości, związane z wstąpieniem króla Faruka na tron trwać będą przez trzy dni.

Dziś o godz. 8.30 rano orszak królewski udał się z pałacu królewskiego do parlamentu, gdzie nastąpiło złożenie przysięgi.

Sala parlamentu z okazji tej uroczystości została odnowiona i cała wyłożona w zielonym suknie. Na zielono obito również ławy poselskie. Tron i kotary z koroną u góry, tworzące wokół tronu zasłonę, za poprzedniego króla szkarłatne — teraz są, jak wszystkie inne na sali, zielone. Na lewo od tronu zajęli miejsce przewodniczący senatu Mach-

mud Bassiuni. Za nim zasiadł premier i ministrowie. Z lewej strony tronu zajęli miejsca członkowie rodziny królewskiej i rady regencyjnej. Senatorowie i deputowani wypełnili szczerze całą salę — jest ich około 300-tu.

Na sali jak zwykły deputowany siedzi przewodniczący parlamentu Achmad Mahir. Balkon pierwszego piętra zajęli wyżsi urzędnicy i korpus dyplomatyczny. Łożę środkową na drugim piętrze zajęła królowa-matka. W sąsiednich łożach siedzą księżniczki i żony dostojników egipskich. Wszystkie w czarnych sukniach, a większość ma jeszcze dolną część twarzy ukrytą pod białym, przezroczystym czarczałem. Dalsze łoże drugiego piętra zajęli dygnitarze ubrani w

galowe mundury, szamerowane złotem.

Około godz. 8.30 wszedł na salę król Faruk. Król wygląda bardzo młodo (18 lat księżycowych, czyli bezmała 17 i pół lat słonecznych) wymaga, aby stylacja egipska od monarchy, aby mógł objąć tron. Jest wysoki i silnie zbudowany. Trzyma się z wielką pewnością i swobodą. Z chwilą wejścia króla na salę wszyscy wstali. Król zajmuje miejsce przed tronem, po czym odczytuje rotę przysięgi na konstytucję.

Po złożeniu przysięgi król wraca do pałacu królewskiego, gdzie przez dwie godziny przyjmuje kolejno na audjencjach przedstawicieli wszystkich prowincyj, ksiąząt, teologów, korpus dyplomatyczny, dygnitarzy i in.

Po południu minister wojny w otoczeniu wyższych oficerów wręczył królowi butawę marszałkowską. Wieczorem zaś król wygłosił przez radio orędzie do ludności egipskiej.

Obiad galowy i raut zakończyły uroczystości dzisiejszego dnia.

W piątek w południe król będzie obecny na zwykłej piątkowej modlitwie w świątyni Rifaa, po czym nastąpi w pałacu królewskim śniadanie dla uczonych teologów i wyższych sędziów religijnych. Po południu w pałacu królewskim — herbata dla przedstawicieli społeczeństwa. Wieczorem tegoż dnia premier wydaje obiad na cześć króla.

Dnia 31 lipca rano odbędzie się wielka rewia wojskowa, a po południu król Faruk podejmować będzie wszystkich oficerów armii egipskiej bez różnicy stopnia.

Kair, 29 lipca.

(PAT) Poseł francuski wręczył królowi Farukowi 1-emu odznaki wielkiej wstęgi legii honorowej, przyznanej królowi z okazji jego wstąpienia na tron.

Oświadczenie.

Artykuły, ogłaszane w jednym z pism warszawskich, dotyczące powstania i działalności Biura Sprzedaży Wyrobów Fabryk Jutowych, S-ka z ogr. odp. w Warszawie, w latach 1929—1932, oparte są na niezgodnych z prawdą i tendencyjnie oświeconych informacjach i wiadomościach, które mogły być uzyskane jedynie z akt b. prezesa Biura, z którym umowa została rozwiązana w końcu 1932 r. Do takiego wniosku uprawnia ta okoliczność, że wzmiankowany w tych artykułach, a zmarły w roku 1933-cim księgowy, Dr. Flaschner, komunikował się bezpośrednio z b. prezesem i cytowane w artykułach jego memoriały nie były nikomu w Biurze znane. Ponadto podkreślamy, że sugere-

rowane w nich pomysły podatkowe co najwyżej pozostały w sferze projektów nieżyjącego Dra. Flaschnera i nigdy nie zostały wprowadzone w życie.

Wreszcie zaznaczamy, że ogłaszane obecnie przez wspomniane pismo materiały były już w ostatnich latach ofiarowywane z innych stron do „wykupu“, lecz samo przez się rozumie się, że za każdym razem propozycje te, noszące specyficzny charakter, były przez Biuro z całą stanowczością odrzucane.

Warszawa, dn. 27 lipca 1937 r.

Biuro Sprzedaży
Wyrobów Fabryk Jutowych
S-ka z ogr. odp.

Lipiec	Dzisiaj Julity i Donatyli
30	Jutro Ignacego Lojoli W.
Piątek	—
	Wschód słońca 3.53
	Zachód słońca 19.32
	Wschód księżycy 22.17
	Zachód księżycy 12.51
	Długość dnia 13.47
	Ubyło dnia 1.03

Krótkie wiadomości

NOWY OŚRODEK ZDROWIA ma być urządzony w Łodzi staraniem zarządu miejskiego. Dotychczas istnieją dwa ośrodki, w południowej i północnej dzielnicy miasta. Nowy ośrodek obejmie zasięgiem swej działalności śródmieście. Po znalezieniu odpowiedniego lokalu, rozpocznie się organizacja ośrodka.

WYWOZENIE ŚMIECI z domów łódzkich zostanie zmodernizowane z dniem 15 sierpnia. Ponieważ projektowane wozy, hermetycznie zamknięte, zostały uznane za dobre, wydział przedsiębiorstw miejskich zatwierdził nowy sposób usuwania śmieci i nieczystości z domów. Do 15 sierpnia odpowiedni tabor będzie już całkowicie przygotowany.

PODATEK OD UPOSAŻEN nie będzie potrącany robotnikom sezonowym. Zarząd miejski otrzymał okólnik ministerstwa spraw wewnętrznych, w myśl którego robotnicy sezonowi, których wynagrodzenie nie przekracza 208 zł. miesięcznie nie będą opłacali podatku specjalnego.

NIEBEZPIECZEŃSTWO CZERWONKI zaczęło grozić w związku z sezonem owocowym. Wydział zdrowotności publicznej przystąpił do zorganizowania akcji profilaktycznej. Równocześnie wszczęto propagandę za spożywaniem owoców nieobrabianych i niemitych.

INSPEKCJA PODWÓRZ przeprowadzona będzie w przyszłym tygodniu przez władze sanitarne. Szczególna uwaga zwrócona będzie na śmietniki, miejsca ustępowe i studnie. Inspekcja będzie się w ramach akcji, prowadzonej przez władze zdrowotne w kierunku zwalczania duru brzusznego.

DZIS, W PIĄTEK, 30 b. m. urządzą dodatkową komisaż poborową dla PKU Łódź-Miasto II w biurze wydziału wojskowego zarządu miejskiego, przy ul. Piotrkowskiej 165. Stawić się winni poborowi rocznika 1916 i starsi, zamieszkałi na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów poleci, którzy dotąd do przeglądu nie zgłaszali się.

Włamania do sklepu przy ul. Wólczańskiej 88

Ubiegłej nocy dokonano włamania do sklepu spożywczego Sz. Kirszenberga, przy ul. Wólczańskiej 88. Złodzieje wyrwali sztabę żelazną na drzwiach, po czym już z łatwością, wytrychami otworzyli zamek. I by móc płać swobodnie, zamknęli drzwi za sobą. Około godz. 4 nad ranem, patrolujący strażnik ze „straży nocnej”, przechodząc koło sklepu, usłyszał jakieś podejrzane szmery. Zatrzymał się wobec tego. A w minutę później drzwi sklepu otworzyły się i wyszli jacyś dwaj osobnicy, dźwigając jakieś toboły. Pod groźbą rewolweru strażnik zmusił ich do zatrzymania się. W drodze do komisariatu jeden z włamywaczy zdołał zbiec, drugi jednak strażnik w porę zatrzymał. Jak się okazało, jest to poszukiwany od dłuższego czasu przez policję Edmund Frontczak, zamieszkały przy ul. Grabowej 10. Policja zarządziła pościg za zbiegłym złodziejem. (ig)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: J. Kahane (Limanowskiego 80), S. Trawkowska (Brzezińska 56), J. Koprowski (Nowomiejska 15), M. Rozenblum (Śródmiejska 21), M. Barckiewicz (Piotrkowska 95), L. Czyński (Ropatorska 53), I. Sinięcka (Rzgowska 59), H. Pastorowa (Łagiewnicka 96), E. Zakrzewski (Ska (Katna 54). (p).

Nieście pomoc najbiedniejszym

Nie będzie umowy zbiorowej

Wszystkie sprawy, regulujące stosunki w przemyśle włókienniczym, będą objęte orzeczeniem komisji rozjemczej

Wczoraj odbyć się miało w Warszawie posiedzenie gospodarze członków nadzwyczajnej komisji rozjemczej dla wyboru ławników z pośród kandydatów, zgłoszonych przez przemysł i związki zawodowe włóknarzy. Wobec nieobecności jednak insp. Klotta, który musiał opuścić Warszawę na krótki czas, ogłoszenie listy ławników odroczone zostało do dnia dzisiejszego.

Dzisiaj rano nazwiska ławników zostały opublikowane, a równocześnie wybrani ławnicy otrzymali oficjalne zawiadomienia o swej nominacji. Na tym przedstępne przygotowania do posiedzenia komisji rozjemczej zostaną zakończone.

Organizacje przemysłowe i związki zawodowe mają prawo delegować na pierwsze posiedzenie komisji rozjemczej swych przedstawicieli, którzy występować będą w charakterze rzeczników stron zainteresowanych. Orzeczenie wydane zostanie tylko przy udziale członków komisji.

Od dziś-lepsza pogoda

Panująca od kilku dni dżdżysta i pochmurna pogoda ma się już ku końcowi. Spowodowana ona była napływem wielkiej fali powietrza, pochodzącej z północy - morską, która przyniosła ze sobą chłód i wilgoć. Fala spływa z południowego ośrodka niskiego ciśnienia, uformowanego nad Bałtykiem.

Wschód. W związku z tym stwierdzono już w Europie zachodniej tendencje do wypogodzenia. Według przewidywań Pima, już dzisiaj nastąpią na obszarze Polski rozpogodzenia i wzrost temperatury. Poprawa pogody odbywać się będzie stopniowo, od zachodu kraju ku wschodowi. Prawdopodobnie, słoneczna pogoda utrzyma się już przez dłuższy czas.

Dzisiaj i jutro odbędzie się dwa ostatnie posiedzenia komisji fachowej, której przekazano szereg spraw do polubownego uzgodnienia, a m. in. spraw skorygowania stawek taryfowych, obowiązujących w przemyśle włókienniczym t.j. t. zw. przeszeregowania robotników. Jutro, na ostatnim posiedzeniu, podpisany zostanie protokół, który następnie wręczony będzie nadzwyczajnej komisji rozjemczej.

PIM twierdzi, że będzie ładnie przez dłuższy czas

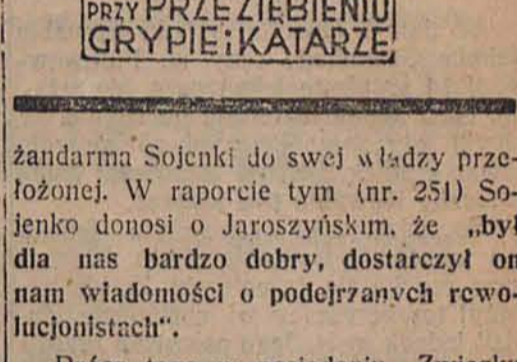
Obecnie przesuwają się szybko na wschód. W związku z tym stwierdzono już w Europie zachodniej tendencje do wypogodzenia.

Burmistrz -- zdrajca i prowokator

wydawał na śmierć działaczy niepodległościowych

Donosiliśmy już swego czasu o sensacyjnym procesie sądowym między burmistrzem Jaroszyńskim z Końskiego koło Radomska, a działaczem Związku b. więźniów politycznych, Niwińskim. Obecnie Związek b. więźniów politycznych w Końskim ogłasza, że w posiadaniu jego znajdują się dokumenty stwierdzające niezłomie, iż burmistrz Jaroszyński, uchodzący dziś za działacza niepodległościowego jest zwykłym donosicielem i szpiegiem rosyjskim.

Na skutek tego donosu, bojowiec Piekarski został skazany przez carski sąd na karę śmierci i powieszony. Drugim dokumentem obciążającym burmistrza Jaroszyńskiego jest raport

Przebudowa placu im. Boernera

Jak się dowiadujemy, w bieżącym tygodniu rozpoczęte zostają prace przy przebudowie Placu Boernera (Zielonego Rynku). Plac ten przebudowany zostanie w ten sposób, iż powstana na nim specjalne stoiska murowane, zostanie on wyłożony klinkierem, przyczem specjalne pasy przeznaczone będą dla przybywających ze wsi wozów z żywnością, a specjalne przejścia dla pieszych.

Po za tym urządzone będą hydranty dla utrzymania rynku w odpowiednim stanie sanitarnym. W związku z tymi robotami, handlujący, posiadający dotąd stoiska i kioski na Pl. Boernera, na okres do przebudowy placu przeniesieni będą do częściowo na Pl. Hallera, Wodny Rynek i plac targowy przy ul. Piotrkowskiej nr. 317. (i)

żandarmeria Sojenki do swej władzy przełożonej. W raporcie tym (nr. 251) Sojenko donosi o Jaroszyńskim, że „był dla nas bardzo dobry, dostarczył on nam wiadomości o podejrzanych rewolucjonistach”.

Międzynarodowa szajka fałszerzy paszportów

została przez sąd w Gdańsku skazana na długoletnie więzienie

Gdańsk, 29 lipca. Przed sądem gdańskim zasiadła szajka fałszerzy paszportów, którzy ułatwiali różnym osobom wyjazd z Gdańska zapomocą podrobionych dokumentów. Szajka ta, składająca się z 6 osób, była w kontakcie z międzynarodową bandą podrabiaczy paszportów. Klientela zaś rekrutowała się z po-

śród kryminalistów, niebieskich ptaków i t. p. osób. Sąd gdański, skazał głównego oskarżonego, Linka, obywatela polskiego, na 2 i pół roku więzienia, Lichta — na 9 miesięcy więzienia, Lamitera — na 16 miesięcy więzienia, pozostali trzej fałszerze otrzymali mniejsze kary.

Nowy gaz trujący

przed którym nie chronią maski

Donoszą z Waszyngtonu, że 23-letniemu studentowi chemii J. L. Prentowi, studiującemu na uniwersytecie w Iowa udało się spręparować nowy gaz trujący. Nowy gaz posiada tak dużą siłę że wszystkie dotychczas wynalezione maski gazowe staną się nieużyteczne w razie jego zastosowania.

KINO „RIALTO“

Najrozkoszniejszy urwis ekranów

ANNY ONDRA w swojej najnowszej i najlepszej kreacji, w przeabawnej komedii muzycznej p. t. **„MŁODY HRABIA“**

2 godziny humoru i śmiechu!
2 godziny bezustannej wesołości!
2 godziny niezapomnianych zabaw!

Wynalazca twierdzi, że udało mu się odkryć nową substancję, która w połączeniu z gazem musztardowym i fosgenem da właśnie ten owy gaz trujący. Produkcja nowego gazu nie będzie zbyt kosztowna.

Młody wynalazca studiujący na uniwersytecie w Iowa jest zarazem podchorążym armii amerykańskiej.

ie
tole-
a
acie s. Ru-
zmian w
o rozciąg
województ-
a Prezy-
ejmowanu
w za nie-
prawozda-
rozciągnię-
y ustawy
zyjęto bez
ie?
kojenie
znyi mało-
ki, mówią-
ch" między
respondent
brytyjskiej
Chamberlain
im „ogólny
tosunków“
cyjne dono-
osek o wi-
w kotach
odnosi się
siom brytyj
Edena do
dopodobna
miany zdań
em jest za
on
rzy dni
wane zło-
dt na sale
bardzo mło-
wyli bezmała
wymaga kon-
archy, aby
soki i silnie
wielką pew-
wielścią kro-
Król zajmuje
zym odczy-
tytucie.
ól wraca do
przez dwie
na audien-
stkich pro-
korus dy-
ia.
olny w oio-
w wręczył
wska. Wie-
przez radio
el.
kończyły u-
a.
król będzie
owej modlit-
wym nastąpi
danie dla u-
ych sędziów
palcu kró-
zedstawicieli
a tegoż dnia
żesz króla.
dzie się wiel
ołudni król
wszystkich
bez różnicy
29 lipca,
wręczył dziś
dnaki wiel-
przynaj
stapania na

Adw. Kowalski i Czernik stają dziś przed sądem

za publiczne pochwalanie zbrodni

Echa awantur na posiedzeniach rozwiązanej rady miejskiej. Zabójca Chelemnera, Antczak był obecny na sali

Dziś, o godz. 9 rano, w sali nr. 1 sądu okręgowego w Łodzi, rozpoczyna się sędziwy proces dwóch przywódców Stronnictwa Narodowego, oskarżonych o publiczną pochwałę zbrodni. Na ławie oskarżonych zasiadają adw. Kazimierz Kowalski oraz b. radny Antoni Czernik, którzy na posiedzeniu rady miejskiej głośno wyrażali swe zadowolenie z tego powodu iż członek ich stronnictwa zamordował na ulicy przechodnia.

Posiedzenie rady miejskiej odbywało się następnego dnia po zabójstwie, dokonanym na ul. Targowej na b.p. Chelemnerze. A trafił chociaż, iż na tym właśnie posiedzeniu omawiany był wniosek o przyznanie zaopatrzenia z kasy miejskiej dzieciom po zabitym przez drugiego członka Stronnictwa Narodowego Szaniawskiego, Berkowiczu i Zendlu.

Na temat wniosku przemawiali rr. Milman i dr. Lewin. Gdy radny Milman wspominał, że znów padła niewinna ofiara na ulicy Łodzi, że zamordowany został przechodzień, adw. Kowalski, klaszcząc w dłonie, zawołał:

— Żyda zabili? Brawo, brawo.

Okrzyk ten wywołał powszechne po-

ruszenie na sali. Ale na tym nie skończyło się. Radni mieli być raz jeszcze świadkami tego bezprzykładnego cynizmu. Bo o to, gdy następnie przemawiał radny dr. Lewin, i znów wspominał, że padł na ulicy niewinny przechodzień, adw. Kowalski, ponownie zawołał:

— Brawo, brawo. Żyda zabili, brawo.

A siedzący o dwa rzędy dalej r. Czernik dodał:

— Tylko jednego? To mało. Jabym ich na godzinę setkami mordował.

Adw. Kowalski jest prezesem zarządu okręgowego Stronnictwa Narodowego. P. Czernik — wiceprezesem zarządu tego stronnictwa. A mordercą był członek Stronnictwa Narodowego i komendant bojówki, Antczak. Siedział on tego wieczora na galerii w radzie miejskiej, przysłuchiwał się obradom i słyszał, jak jego szefowie partyjni głośno pochwalają jego zbrodnię.

Słowa adw. Kowalskiego i r. Czernika zostały zanotowane. Uwieczniono je w urzędowym stenogramie z posiedzenia rady. I w związku z tym prokuratura sądu okręgowego zarządziła dochodzenie. Trwało ono szereg tygodni. Przesłucha-

no wielu świadków, m. inż. urzędników miejskich, siedzących na posiedzeniu w pobliżu ław endeckich. I na podstawie zeznań i wyników dochodzenia, sporządzono akt oskarżenia.

Rozprawie dzisiejszej, która wzbudziła wielkie zainteresowanie, przewodniczyć będzie wiceprez. Illnicz. Jako rzeczniczka oskarżenia publicznego wystąpi prok. Dreszer. Oskarżonych bronić będą adwokaci — koledzy partyjni. Do rozprawy powołano kilkunastu świadków.

Wyrok zapadnie w dniu dzisiejszym. (i).

Był przed wyjazdem ubezpieczyciel mieszkaniem od kradzieży?

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEN

Warszawa, Jasná 4, tel. 556.60

Oddział w Łodzi: ul. PIOTRKOWSKA Nr. 111, tel. 213-24.

Afera wekslowa na szkodę firm łódzkich

Władze śledcze w Łodzi powiadomione zostały niedawno o wielkiej aferze wekslowej, dokonanej przez kupca Włafa Bornsteina, zam. w Warszawie, przy ul. Nalewki 21. Ponieważ nici tej afery prowadziły do Łodzi, policja łódzka wszczęła dochodzenie. w wyniku którego aresztowano kupca Moszka Dawida Erlicha.

Jak się okazało, Erlich w porozumieniu z Bornsteinem, dopuścił się fałszerstwa weksli na sumę kilkunastu tysięcy złotych. Weksle te wroczone zostały firmie „Chodaków” — „Union-Textile” w Łodzi. Poza tym poszkodowanych jest kilka poważniejszych firm w Łodzi.

Dalsze śledztwo w tej sprawie trwa. Właściwi ono niewątpliwie szereg jeszcze szczegółów tej afery, która wzbudziła w Łodzi duże zainteresowanie. (ig)

Napady na przechodniów

Wczoraj nad ranem dwóch wyrostków, uzbrojonych w t. zw. paragrafy, napadło na ul. Legionów na Pinczosa Wilczkowskiego, zam. przy ul. Legionów 40. Po zadaniu mu szeregu ran na pasznicę zbiegli. Rannego opatrzył lekarz pogotowia.

Podobny wypadek miał miejsce na ul. POW., niedaleko dworca Fabrycznego. Na przechodnia Minęśa Goldfarba (Pomorska 71) napadło dwóch mężczyzn, uzbrojonych w rurki żelazne i pobili go dotkliwie. Opatrzyło go również pogotowie. (ig)

Zaginął chłopiec

Przed kilku dniami wyszedł z domu rodziców przy ul. Woiborskiej 10 uczeń Chuna Adler. Chłopiec ma lat 10, ubrany jest w jasny swetr wełniany i jasną czapkę.

Ponieważ nie natrafiono dotąd na jego ślad, policja za naszym pośrednictwem prosi, by, ktokolwiek stwierdził gdzie chłopiec się znajduje, zawiadomił o tym najbliższy komisariat policji. (i)

Szajka złodziejska została aresztowana w Pabianicach

Na terenie Pabianic od dłuższego czasu grasowała szajka złodziejska, która stała się postrachem mieszkańców, dokonywując ustawicznych kradzieży mieszkaniowych.

W wyniku dochodzenia policja wpadła na trop szajki. W dniu wczorajszym aresztowano 6 jej członków: Edwarda Frantza, Bolesława Szuberta, Tadeusza Papierkowskiego i Władysława Kraske.

W mieszkaniu aresztowanych znaleziono szereg rzeczy, pochodzących z ostatnio dokonanych kradzieży. (ig)

Nr. 31 popularnego tygodnika obrazkowego

Karuzela

ukazał się już w sprzedaży, przynosząc następujące ciekawe i barwne nowości:

Pat i Patachon trzepią dywany. — Bzdziłdził na konkursie piękności. — Zjazd rodziny kotów. — Harold jako peizażysta. — 2000 km. na godzinę. — Przez lądy i morza. — Wyspa cudów i wiele innych opowieści, anegdot i rozrywek.

Awanturna w biurze Funduszu Pracy

Sąd skazał Malickich na karę więzienia

Dnia 22 lutego do wojewódzkiego biura Funduszu Pracy zgłosiła się po zapomogę bezrobotna Eugenia Malicka. Ponieważ jednak wyczerpała ona już prawo do świadczeń, urzędnik odmówił jej wypłaty. Malicka opuściła biuro, ale w pół godziny później przybyła ponownie, tym razem w towarzystwie męża i natrączywie domagała się pieniędzy.

Od słowa do słowa, krewki małżonek rzucił się na urzędnika i zaczął o-

klądać go pięścią, a żona w międzyczasie rzuciła w niego szklaną popielniczkę, którą porwała z biurka.

Zajęcie zlikwidowała policja, a w dniu wczorajszym małżonkowie Malickcy zasiedli na ławie oskarżonych sądu okręgowego.

W wyniku rozprawy sąd skazał Malickiego na 7 miesięcy, zaś jego żonę na 6 miesięcy więzienia. (t)

Brak chleba i paszy w Niemczech

Ostre zarządzenia min. Darrego, wywołały powszechne zaniepokojenie. Apel do chłopów. — Obawa przed sabotażem

Z Berlina donoszą: Cała prasa poranna i wieczorna dyskutuje na temat zarządzeń w sprawie zabezpieczenia dla ludności niemieckiej codziennego chleba. Jest rzeczą znaną, iż prasa nie tai obaw, jakie nurtują społeczeństwo, że zarządzenia mogą okazać się nie wystarczające i nie biorą pod uwagę możliwych niespo-

dzianek. Najwidoczniej prasa nie otrzymała jeszcze jednolitych instrukcji, dla tego wśród głosów organów prasowych spotyka się nieraz utaloną krytykę, a nawet dosyć wyraźny niepokój.

I tak np. kilka pism zwraca uwagę na fakt, że nowe rozporządzenia nie biorą dostatecznie pod uwagę stworzenia ewentualnych rezerw dla wyrówna-

nia wahań, jakich należy oczekiwać po nowych zbiorach. „Frankfurter Zeitung” wskazuje, iż z kontyngentu 5 milj. ton żyta przeznaczano dotychczas nader poważną część, bo aż dwie trzecie na karmie dla nierogacizny. Nowe rozporządzenie oddające cały kontyngent żyta dla zabezpieczenia wypieku chleba, wymaga całkowitego przestawienia w dziedzinie karmienia nierogacizny. Prasa wyraża obawę, że tego rodzaju krok może spowodować silny spadek hodowli nierogacizny, a co za tym idzie, brak mięsa.

Duże wrażenie wśród ludności wywołały wysokie kary, jakie przewidziano na wypadek ukrywania zapasów zboża. Wśród tych kar wymieniono nie tylko grzywny, dochodzące do 100.000 marek, ale także i ciężkie więzienie, daleki konfiskatę majątków, a nawet publiczną hańbę w postaci postawienia pod preglierzem. — Policja posiada całkowitą swobodę przeprowadzania nieoczekiwanych rewizji, celem sprawdzenia, czy dostarczanie kontyngentów zboża odbywa się w porządku.

Równocześnie z tym rozporządzeniem pojawia się apel szefa bojówek SS Himmlera, który apeluje do chłopstwa, ażeby chroniło zbiory przed niebezpieczeństwem pożaru. Apel ten wskazuje, że corocznie niszczy się w Niemczech ilość zboża, która mogłaby wyżywić 200.000 ludzi. Być może, że w tym apelu szefa S. S. tai się obawa przed ewentualnym sabotażem, albowiem chłopstwo, któremu zabierają żyto, przeznaczone na karmie dla nierogacizny, może reagować niejednokrotnie niszczeniem zapasów zboża.

Nie będzie strajku sezonowców

Sprawę odroczonego do czasu ogłoszenia orzeczenia komisji rozjemczej

Donosiliśmy już, iż związki zawodowe robotników sezonowych postanowiły proklamować strajk na robotach sezonowych w Łodzi, z powodu nieuwzględnienia ich postulatów w sprawie podwyżki płac i rozszerzenia czasu pracy.

Onegdaj wieczorem i wczoraj po południu obradowała komisja międzyzwiązkowa robotników sezonowych. W wyniku dyskusji postanowiono proklamowanie strajku odroczyć do czasu ogłoszenia orzeczenia nadzwyczajnej komisji rozjemczej dla przemysłu włókienniczego. Związki sezonowców bowiem uzgodnią swe postulaty z warunkami, jakie osiągną włókniarze.

Wczoraj wynikł nowy zatarg w zakładach przemysłowych Eitingona, tym razem w przedalni, przy ul. Dowborczyków 30. Robotnicy zażądali unormowania obsługi maszyn. Dziś w sprawie

tej odbędzie się konferencja w inspekcji pracy.

Przed kilku dniami okręgowy inspektorat pracy zarządził kontrolę wszystkich przedsiębiorstw budowlanych, wobec licznych skarg związków zawodowych, że przedsiębiorcy nie honorują orzeczenia nadzwyczajnej komisji rozjemczej. W wyniku kontroli inspektorzy pracy sporządzili 30 protokołów. Przedsiębiorcy pociągnięci będą do odpowiedzialności karnej.

Wczoraj odbyła się w Zgierzu konferencja w sprawie umowy zbiorowej w przemyśle budowlanym. Konferencja dała wynik pozytywny, jednak dla szczegółowego opracowania tekstu umowy dalsze obrady odroczone zostały do dnia 4 sierpnia. (i).

Lot przez Atlantyk trwa 12 godzin

Niezwykłe wyczyny lotników w ciągu czerwca i lipca r. b. — Dwa loty przez biegun północny. — Stała komunikacja powietrzna między Europą a Ameryką

Lato 1937 roku przejdzie zapewne do historii lotnictwa. Na przestrzeni jednego miesiąca ludzkość uczyniła nowy, zdecydowany krok na drodze opanowania żywiołu powietrznego i wykorzystania go dla szybkiej i regularnej komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami naszej planety.

Pierwszy z dwóch niezwykłych lotów, dokonanych w czerwcu — lipcu 1937 roku, odbył się na trasie, o której dotąd nikt nie marzył, na trasie najtrudniejszej i najniebezpieczniejszej, ale za to najkrótszej — przez biegun północny. Lot udał się znakomicie, a nazwiska Czkalowa, Gromowa i Jumaszewa zyskały dziś w całym świecie cywilizowanym, jako nazwiska wybitnych kapitanów powietrza.

Uplynie jeszcze wiele czasu, nim ustanowiona będzie regularna komunikacja powietrzna z Europy do Ameryki przez biegun północny, albowiem wyprawy najkrótszej drogi paraliżowane są przez wielkie trudności do pokonania. Ale gdy lot pierwszego „ANT” traktowany był jako wyczyn sportowy, drugim, dokonanym na tej samej trasie, na jakim samym samolocie, z taką samą szybkością i w ciągu takiego samego czasu, przekonał wszystkich, że chodzi nie tylko o rekord sportowy, lecz o wielkie możliwości praktyczne.

Gromow wyleciał z Szczelkowa 12 lipca o godz. 1.10 w nocy. O godz. 10-ej rano był nad Archangielskim, w godzinę później — nad wyspą Rudolfa, a o godz. 1.14 przeleciał nad biegunem. 13 lipca o godz. 9.37 był on nad ziemią Alaski, a o godz. 1 po poł. nad jeziorem Wielkiego Niedźwiedzia w północnej Kanadzie. Tam skręcił on ku Oceanowi Spokojnemu, przeciął Góry Skaliste, przeleciał koło San-Francisco i oblatnął Los Angeles 14 lipca o godz. 3.30 po poł. utrzymując się w ten sposób w powietrzu 62 godziny i 17 minut i przeleciał 10.200 km. z czego 5500 km. nad oceanem i lodami.

Lot Gromowa poprzedziły wyteżnione prace uczonych. Tylko dzięki systematycznemu podbojowi Arktyki, dzięki sieci stacji, na których lata całe odbywają obserwacje i uczeni z pełnym zaparciem się siebie, dzięki międzynarodowej organizacji badania atmosfery i atmosfery, wyczyn lotników rotacyjnych, którzy nakreślili plan regularnych szlaków komunikacyjnych nad biegunem, stał się możliwy.

Drugą serią historycznych lotów, dokonanych biejącego lata — przez Ocean Atlantycki, w obu kierunkach i według dokładnego rozkładu, zrealizowana została nie tylko dzięki bohaterstwu i poświęceniu dziesiątków pionierów powietrza, ale również wskutek genialnych wynalazków uczonych, którzy umożliwiają zarówno badania pogody jak i przewidywanie pogody.

Ta druga seria lotów nie jest co prawda tak dramatyczna jak pierwsza, ale narazie ma ona daleko większe znaczenie praktyczne. Uczestniczyły w niej trzy samoloty pasażerskie. Angielski „Kaledonia”, jeden z 16 hydroplanów Angielskiej linii powietrznych, obsługujących zwykle trasę Londyn—Kapsztad, monopłan cztero-motorowy, rozciągający się na 250 km. na godzinę amerykański „Klipper III”, jeden z sześciu monopłanów „Pan-amerykańskiego Towarzystwa linii powietrznych” — wzięły udział w tych lotach pionierskich.

kie już wyszło ze swego bohaterkiego okresu i wstąpiło w okres regularnej i bezpiecznej komunikacji.

Stary i Nowy Świat zbliżyły się do siebie. W początkach ubiegłego wieku żaglowe statki, utrzymujące komunikację między Ameryką i Anglią, przebywały te drogi w ciągu 50 dni. Pierwsze statki pasażerskie skróciły podróż do 15 dni. Dziś „Normandia” i „Queen Mary” przebywają ocean w ciągu 4 i pół dnia. Ależ coż znaczą te cyfry w porównaniu z lotami powietrznymi, gdy przestrzeń z Anglii do Ameryki można przebyć w ciągu 12—15 godzin? Niechaj sceptycy i pesymiści, skarżący

się na niego niedoskonałość naszej epoki i wzdychający do „starych, dobrych czasów”, uzmysłowia sobie, że śniadanie mogą spożyć w Londynie, a kolację tego samego dnia w Nowym Jorku.

Gdy spogląda się na fotografię „Kaledonii”, olbrzymiego samolotu, w którym można spać, golić się, czytać, jeść z pełnym komfortem i palić, mimowoli przypomina się maleńki biplan, na którym 14 czerwca 1919 roku dokonano pierwszego na świecie przelotu tu przez Ocean Atlantycki. Wyczyn ten dokonany był przez Anglików, Elcoxa i Browna, ale został niemal niedostrzeżony — świat pochłonięty był wówczas

konferencją pokojową w Paryżu i kłótniami pomiędzy Clemenceau a Wilsonem. W sierpniu tegoż roku lot ten był powtórzony przez lotników amerykańskich, w czerwcu 1920 roku przelecieli Atlantyk Francuzi i wreszcie 20 maja 1937 r., na lotnisku w Bourget wylądował samotny pilot, Lindbergh. A później zaczęły się już te loty mnożyć — Chamberlain i Levine, Kingsford Smith i inni.

Wielu z nich zginęło. Ale to jest zwykły los wszystkich „kapitanów powietrza”, pionierów nowych szlaków. W. T.

Jak przekazywać pieniądze do Palestyny na cele inwestycyjne? — Sumy do 250 funtów mogą być wysłane bez zezwolenia komisji dewizowej

Warszawa, 29 lipca. Towarzystwo „Hallifin” w Warszawie podaje do wiadomości, że na skutek jego interwencji u władz dewizowych przekazy sum do Palestyny na cele inwestycyjne do wysokości ŁP. 250 na osobę mogą być uskutecznione bez zezwolenia Komisji Dewizowej na następujących zasadach:

a) Osoba, pragnąca uskutecznić przekaz do Palestyny na cele inwestycyjne, winna złożyć w Towarzystwie „Hallifin” w Warszawie, Graniczna 11, tel. 339-54 akt, wskazujący na nabycie w Palestynie obiektu inwestycyjnego (akt hipoteczny nabycia nieruchomości, akt kupna działek gruntowych), umowę

z poważnymi towarzystwami kolonizacyjnymi itp.). Akty powyższe winny być złożone w uwierzytelnionym odpisie, bądź też w odpisie, którego zgodność z oryginałem, równocześnie okazanym, poświadczy T-wo „Hallifin”.

Nadto przekazujący winien złożyć w T-wo „Hallifin” dokumenty, stwierdzające istnienie i wymagalność (wzgl. płatność) należności oraz podające stan rozrachunku między stronami w chwili uskutecznienia przekazu.

b) w każdym wypadku przekazujący winien dokładnie opisać obiekt inwestycyjny (jego położenie, powierzchnię wzgl. kubaturę oraz cenę jednostkową).

c) Po zbadaniu złożonych dokumentów oraz stwierdzeniu że uzasadniają one cel i tytuł przekazu, T-wo „Hallifin” wydaje przekazującemu zaświadczenie, stanowiące podstawę do przyjęcia przez banki prowadzące rachunek Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, wpłaty sum celem ich przekazania do Palestyny.

Dowody lub rękojnia, że osoba przekazująca do Palestyny sumy na cele inwestycyjne, rzeczywiście tam emigruje, nie są wymagane, gdyż władze dewizowe stanęły na stanowisku, że inwestycje są z reguły związane z zamiarem emigracji.

Dalsze oszczędności budżetowe we Francji. Dziś ustalony będzie tekst nowych dekretów

Paryż, 29 lipca. (PAT) Wyznaczone na piątek posiedzenie rady ministrów będzie ostatnim posiedzeniem przed wyjazdem prezydenta republiki Lebruna na dłuższy wypoczynek do Mercy-le Haut i z tego powodu rząd czyni energiczne przygotowania celem ustalenia tekstu dekretów, które zostaną przedstawione do podpisu prezydentowi Lebrun.

W związku z tym minister finansów Bonnet odbył szereg konferencji z za-

interesowanymi ministrami, aby ustalić wysokość oszczędności w poszczególnych resortach. Konferencje te dotyczyły przede wszystkim wydatków na roboty publiczne, jakie były planowane i obliczone w sierpniu ub. r. na ogólną sumę 7.810 milionów franków.

Ze względu na to, że znaczna część tej sumy została już wydana na pewne roboty zakończone, a rozpoczęte wymagają przewidzianych kredytów — minister Bonnet wziął pod uwagę przy

rozważaniu oszczędności tylko sumę 2.595 miln., którą wprowadzono ostatecznie do kwoty 700 miln. oszczędności efektywnej.

W ten sposób zgodnie z zapowiedzią dokonano oszczędności ogółem na 1.894 miln. franków, co wraz z sumą 4.100 miln., jaką przyniosą nowe zarządzenia podatkowe, daje preliminowaną sumę 6 miliardów, o którą zostaną zmniejszone ciężary skarbowe.

W rezultacie tych konferencji dekrety zostaną sprecyzowane na jutrzejszym posiedzeniu rady ministrów.

Głównym ośrodkiem zainteresowania jest jednak w dalszym ciągu kwestia reformy kolei francuskich, sprawa ta ma bowiem znaczenie polityczne i niewątpliwie w tym punkcie istniały pewne różnice zdań pomiędzy ministrami socjalistycznymi a radykalnymi. Socjaliści, zgodnie z zapowiedzią, wicepremiera Bluma na kongresie marsylskim, pragnęliby nadać tej reorganizacji charakter upaństwowienia, podczas gdy radykalowie byłiby za bardziej kompromisowym rozwiązaniem.

Jak przemycano waluty podczas wycieczki „Batorem”

Gdynia, 29 lipca. Funkcjonariusze urzędu celnego w Gdyni zlikwidowali aferę przemycniczą dwóch pasażerów, którzy w czasie ostatniej podróży wycieczkowej statku m/s „Batory” na fiordy Norwegii ukrywali pieniądze za granicą za pośrednictwem przekazów pocztowych tych portów, w których statek po drodze się zatrzymywał.

Machinacje przemycników wykrył przypadkowo podczas postoju statku na fiordzie Merok pasażer dr. Walter z Chojnic.

Zauważył on mianowicie, że dwaj

wycieczkowicze udając się na ląd wstąpili do urzędu pocztowego, gdzie przekazali do Danii sumę 600 dolarów. Dr. Walter o swych spostrzeżeniach zakomunikował kapitanowi statku.

Obaj przemycnicy wrócili do Gdyni, nie przypuszczając, że zostali zdenaskowani.

W chwili przybycia statku do portu, na pokład wkroczyli funkcjonariusze urzędu celnego i aresztowali ich. W czasie rewizji osobistej znaleziono przy nich kwity pocztowe z Norwegii, opiewające na większe sumy do różnych krajów.

Kanał Gdynia—Wisła z ominięciem Gdańska

Gdynia, 29 lipca. Już od dłuższego czasu opracowywane są projekty wybudowania kanału, łączącego Gdynię z Wisłą.

Posiada to olbrzymie znaczenie, albowiem kanał taki umożliwiłby spław surowców i towarów Wisłą z ominięciem Gdańska.

Byłaby to niezmiernie ważna, tania i dogodna arteria komunikacyjna. Koszt inwestycji obliczają na pół miliarda złotych, przy tym budowa samego kanału pochłonęłaby 150 milionów zł.

Kanał rozpoczynałby się pod Bydgoszczą, lub Świeciem na Pomorzu i prowadziłby do basenu przemysłowego w porcie gdynskim. Ma być on tak głęboki, ażeby mogły do niego wpływać statki morskie.

Celem zrealizowania projektu, zwolany będzie we wrześniu do Gdyni „kongres wiślan”, w którym wezmą udział przedstawiciele miast, leżących nad Wisłą i zainteresowanych w budowie kanału.

50 komunistów aresztowano w Warszawie

Warszawa, 29 lipca. W ciągu dnia dzisiejszego w związku z likwidacją działalności komunistycznej, policja przeprowadziła około 50 rewizji w różnych mieszkaniach i lokalach. Ogółem aresztowano 50 osób.

Sprawczyńi zamachu na amb. Chambruna skazana na rok więzienia

Paryż, 29 lipca. (PAT) Magdalena de Fontanges, która dokonała zamachu na b. ambasadora Francji w Rzymie — de Chambruna, została skazana na rok więzienia z zawieszeniem oraz na 100 fr. grzywny bez zawieszania.

Giełda pieniężna

Warszawa, 29 lipca.
 Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-walutowej w Warszawie tendencja dla dewiz utrzymywana, przy obrotach niewielkich, Notowania: Bruksela 89.20, Gdańsk 100, Londyn 19.87, Nowy Jork 5.28,75, Nowy Jork kable 19.87, Praga 18.45, Sztokholm 12.55, Bank Polski płacił za amerykańskie 5.27, dolary kanadyjskie 1.55, funty francuskie 19.72, szwajcarskie 16.25, belgijskie 26.25, palestyńskie 26, francuskie 17.20, duńskie 116.95, norweskie 135.10, liry włoskie 23, szwajcarskie 139.50, marki fińskie 11.20, niemieckie srebrne 147.50.
 Dla akcji tendencja była mocniejsza. Notowano: Bank Polski 103, Węgiel 22-48, Starachowice 30.75. Transakcje notowane: Modrzewów 8,25, Zyrardów 47.50, za Haberpapieru Procentowe. Dla papierów dłuższych tendencja była również mocna, wewnątrznotowano: 3 proc. inwestycyjna em. 68, II em. 67, seria II em. 82, 4 proc. konsolidacyjna 56.50, 4 proc. konsolidacyjna 56.50, 4 proc. listy ziemskie 56, 4 proc. ziemskie poznańskie 46, 4 proc. ziemskie dolarowe gwarantowane 70, 5 proc. Warszawa stare 64.88 (+200), 6 proc. obligacje m. Warszawy 62, 6 proc. emisja 59. Transakcje dokonane: 3 proc. renta ziemiska 54.88, 5 proc. konwersyjna 58.50.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.
 Na wczorajszym zebraniu giełdowym notowano: Dolarówka. Transakcje: 40.00, Konsolidacyjna 56.50, Konsol. drob. 56.00, 4 1/2 wew. 37.75, Bank Polski Sprzed. 102.50, kupno 102.00, obligacje m. Łodzi 54.00-53.50, Inwestycyjna 68.25-68.00, Inwestycyjna II em. 67.75-67.50.

GIEŁDY ZBOŻOWO-TOWAROWEJ W ŁÓDZI
 Złoto 23.25-23.50, pszenica jednolitą 28.75-29.00, pszenica zbierana 28.50-28.75, owies nowy 23.75, otręby żytnie 16.25-16.50, otręby pszenne 16.00-16.25, rzepak 52.00-54.00, ziemniaki 3.00, reszta notowań bez zmiany, uspokojenie.

NOTOWANIA BAWELNY
 z dnia 28 lipca 1937 r.
 NOWY JORK. Loco 11.44, sierpień 10.94, październik 11.04, listopad 11.03, grudzień 11.01-02, styczeń 11.05, luty 11.08, marzec 11.12-13, kwiecień 11.15, maj 11.19-20, lipiec 11.21.

LIVERPOOL. Loco 6.36, lipiec 6.11, sierpień 6.10, wrzesień 6.09, październik 6.12, listopad 6.17, grudzień 5.11, styczeń 6.14, luty 6.15, marzec 6.20, kwiecień 6.18, maj 6.19, czerwiec 6.19, lipiec 6.20.

EGIPSKA SAKEL. Loco 9.60, lipiec 8.90, wrzesień 9.05, październik 9.08, lipiec 9.00, wrzesień 8.20, październik 7.59, listopad 7.29, styczeń 7.28, marzec 7.30, maj 7.33.

ASHMOUNI. Sierpień 13.72, październik 13.25, grudzień 13.14, luty 13.21, kwiecień 13.32.

Wyszedł z druku zeszyt 6-7/37 r. (czerwiec-lipiec).

„PRASA“

MIESIĘCZNIK
 Organ Polskiego Związku
 Wydawców Dzienników
 i Czasopism.

TREŚĆ ZESZYTU:
 Ogólne Zebranie członków Związku Wydawców.
 Stanisław Kauzik: Sytuacja gospodarcza ogólna a sytuacja prasy zagranicą i w Polsce.
 Stanisław Kauzik: Zagadnienia polskiej gospodarki wydawniczej w dobie obecnej.
 Stanisław Kauzik: Czytelnik jako spożywcza kultura.
 Stanisław Kauzik: Inwestycje w drukarniach wydawniczych (II).
 Stanisław Kauzik: Francja organizuje swą propagandę.
 Stanisław Kauzik: Ważne porozumienie wydawnicze.
 Stanisław Kauzik: Międzynarodowy Kongres Wydawców.
 Stanisław Kauzik: Prasa polska w Rumunii.
 Stanisław Kauzik: Propaganda zbiorowa.
 Stanisław Kauzik: Statystyka druków 1935.
 Stanisław Kauzik: Sprawy kolportażowe.
 Stanisław Kauzik: Prace Związku Wydawców.
 Stanisław Kauzik: Sprawy dziennikarskie.
 Stanisław Kauzik: Kronika krajowa.
 Stanisław Kauzik: Prasa polska zagranicą.
 Stanisław Kauzik: Prawo a prasa.
 Stanisław Kauzik: Prasa na szerokim świecie.

CENA ZESZYTU I ZŁ.
 Prenumerata roczna: w kraju zł. 10.—
 zagranicą zł. 12.—
 Adres administracji: WARSZAWA,
 ul. Zgoda 8, m. 4.
 Tel. 540-00. Konto rozrachunkowe
 Nr. 761, Warszawa I.

**Nieście pomoc
 najbiedniejszym**

Francja otworzy granicę hiszpańską?

Projekt angielski spotkał się z licznymi zastrzeżeniami

Londyn, 29 lipca.
 (PAT). Odpowiedzi, otrzymane w dniu dzisiejszym w Londynie przez komitet nieinterwencyjny, nie roszą wiele nadziei na urzeczywistnienie planu brytyjskiego. Cztery mocarstwa zgłosiły w swoich odpowiedziach zastrzeżenia, które poważnie utrudniają osiągnięcie kompromisu.

Ambasador francuski Corbin w rozmowie z ministrem Edenem wyraźnie zaznaczył, że gdyby W. Brytania porzuciła własny plan lub zrezygnowała choćby z części tego planu, a zwłaszcza osłabiła swoje stanowisko co do wycofania ochotników, rząd francuski natychmiast otworzy granicę z Hiszpanią i wycofa się z zobowiązania niedopuszczania broni i amunicji do Hiszpanii.

Co do rozmów ambasadora Majskiego w Foreign Office, utrzymują, że rząd sowiecki w dalszym ciągu zajmuje stanowisko oporne względem przyznania praw kombatantom obu stronom walczącym w Hiszpanii. Gdyby sowieci to stanowisko utrzymywali, to losy planu brytyjskiego byłyby wątpliwe.

Hrabina-szpieg w mundurze milicjantki

aresztowana w speluncie madryckiej

Madryt, 29 lipca.
 Policja madrycka aresztowała hrabinę de la Puebla de Montalban, u której znaleziono ważne dokumenty i kilka kasetek pełnych kosztowności, jak również 650 tys. franków.

Aresztowanie nastąpiło w speluncie w dzielnicy Chambery, gdzie hrabina w mundurze milicjantki częstowała napojami żołnierzy. Często odwiedzała ona koszar w tej dzielnicy, budząc tym podejrzenia.

Hrabina energicznie protestowała przeciwko aresztowaniu, zapewniając o swej niewinności, wiadomo jednak, że należała ona do „Akcji Ludowej” i utrzymując stosunki ze znanymi wrogami rządu walencckiego, prowadziła w Madrycie akcję szpiegowską.

Oreǳie Czang-Kai-Szeka do narodu chińskiego

Szanghaj, 29 lipca.
 (PAT). Marszałek Czang-Kai-Szek ogłosił dziś oreǳie do narodu chińskiego, w którym oświadcza, że Chiny gotowe są stanąć do walki z Japonią i walczyc będą do ostatniego żołnierza. Rokowania z Japonią są niemożliwe chociaż ambasador japoński Kawano na rozkaz Tokio wyjechał do Nankinu, aby podjąć rozmowy z władzami chińskimi. Dopóki rząd japoński nie spełni żądań Chin w sprawie prowincji północnych w żadne układy z Japonią nie będziemy wchodzić.

Omawiając sytuację na północy marszałek wzywa naród chiński, aby nie poddawał się pesymizmowi z powodu sytuacji pod Pekinem. Starcia pod Pekinem, zdaniem Czang-Kai-Szeka, mają charakter potyczek. Regularna bitwa jeszcze się nie zaczęła. Powyższe oświadczenie marszałka ma na celu podtrzymanie na duchu społeczeństwa chińskiego, które opanowało przygnębienie po ostatnich niepowodzeniach pod Pekinem.

Również aresztowano po 2-miesięcznych poszukiwaniach 4 osoby, które na dawały sygnały świetlne powstańcom. Trzej aresztowani należeli do republikańskiej gwardii narodowej.

Szpiegzy przekazani zostali władzom wojskowym.

Ukazał się już Nr. 29 tygodnika ilustrowanego „WĘDROWIEC“ Zawiera pom. Inn.: „WSRÓD POSZUKIWACZY ZŁOTA NA ALASCE“

Najnowsze przygody
**DODKA
 I
 LOPKA**

komicznych bohaterów, najwesołszych polskich filmów
 Ponadto Oryginalny konkurs rysunkowy. — Cenne nagrody dla czytelników! Fascynujące powieści, sensacyjne przygody ze wszystkich części świata.
Cena numeru tylko 10 groszy.
 Do nabycia wszędzie.

Statek przemytników wystawiony na licytację

Echa afery dewizowej i kontrabandy w porcie gdańskim

Gdańsk, 29 lipca.
 W porcie gdańskim aresztowany został przez policję portową statek przemytników niemieckich „Geier“.

Cena wywoławcza wynosi 15.000 guldenów. — Jest to pierwszy wypadek w porcie gdańskim, aby pod młotek komornika wystawiony był statek.

Niewielki ten statek przebywał już od dłuższego czasu w porcie gdańskim i został przycumowany przy nabrzeżu, koło rzeki Motławy.

NOWE ZŁOŻA RUD W BUŁGARII
 Donoszą z Sofii, że na południowym stoku gór Bałkańskich niedaleko miasteczka Elropole na wschód od Sofii, odkryto w pobliżu starej nieczynnej kopalni złota, nowe złoża złota, ołowiu i pirytu. Złóża te zostały zbadane przez amerykańskiego geologa, profesora White, który został wysłany w tym celu przez firmę angielską interesującą się poszukiwaniem rud w Bułgarii. W tych dniach Anglicy rozpoczęli już eksploatację nowych złóż.

W międzyczasie władze celne i portowe Wolnego Miasta wpadły na trop szeroko rozgałęzionej szajki przemytników walut i kontrabandy, której nici prowadziły na pokład tajemniczego statku. Kapitan statku nie uiszczył również ostatnio opłaty.
 Aresztowany statek zostanie w tych dniach wystawiony na publiczną licytację w porcie gdańskim.

